

Súd: Krajský súd Trnava  
Spisová značka: 10Co/263/2017  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115224579  
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 01. 2019  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová  
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2115224579.1

## Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatice Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Terézie Mecelovej, vo veci žalobkyne: SPP - distribúcia, a.s., Mlynské nivy 44/b, 825 11 Bratislava, IČO: 35 910 739, zastúpenej splnomocnenkyňou: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanému: D. U., nar. XX. E. XXXX, trvalo bytom M. U. XXXX/X, U. F. H., zastúpenému advokátkou: JUDr. Jana Hreňová, Krížna 14, 811 07 Bratislava, IČO: 43272428, o zaplatenie 1.893,64 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 26. januára 2017 č. k. 16C/455/2015-267 a o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 26. januára 2017 č. k. 16C/455/2015-265, takto

### rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **r u š í** a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

II. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **r u š í** a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.893,64 eur s 5,15% úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.893,64 eur od 25.6.2014 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku; II. žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil ustanovením § 76 ods. 1, 10 a 11, § 82 ods. 1 písm. d/, ods. 2 až 4, § 85 ods. 5 ZoE (zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov); § 1 ods. 9 a 14 vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu; § 15 ods. 6 zákona č. 142/2000 Z.z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov; poukazom na nariadenie vlády SR č. 409/2007 Z.z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s plynom, na rozhodnutia KS Bratislava sp. zn. 5Co/160/2015, NS SR sp. zn. 3Cdo/99/2012 z 12.3.2015, sp. zn. 1Cdo/107/2008, KS Trenčín sp. zn. 17 Co/135/2016, KS Trnava sp. zn. 11Co/171/2011; § 100 ods. 1, § 106 ods. 1, § 121 ods. 3, § 517 ods. 1 a 2 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov); § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení platnom a účinnom k prvému dňu omeškania.

Vecne dôvodil, že medzi SPP (resp. neskôr ZSE Energia a.s.) a žalovaným bola uzavretá spotrebiteľská zmluva, bližšie upravená ZoE v spojení s Nariadením vlády č. 409/2007 Z.z., ktorým sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie trhu s plynom. Žalovaný teda bol v priamom vzťahu ako spotrebiteľ so ZSE, nie však s distribútorom (žalobkyňou). Vzťah žalovaného a žalobkyne nie je spotrebiteľskou zmluvou, pretože žalobkyňa si v danom konaní neuplatňuje cenu plynu ale náhradu škody. Vzťah medzi stranami sa netýka dodávky plynu (žalobkyňa nie je dodávateľom plynu, nie je sporná napr. správnosť fakturácie dodaného plynu), uplatnený nárok nevyplýva zo zmluvného práva, ale o ide o nárok na náhradu škody podľa § 82 ods. 2 ZoE, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s neoprávneným odberom v zmysle § 82 ods. 1 písm. a/ bod. 2 ZoE. Aktívnu legitimáciu žalobkyne vyvodil z ust. § 82 ods. 2 ZoE. Ďalej dôvodil,

že následkom porušenia zabezpečenia meradla proti jeho neoprávnenej manipulácii je nemožnosť vykonania riadneho vyúčtovania plynu jeho dodávateľom, žalovaný nepreukázal, že za rozhodné obdobie uplatňoval náhradu za dodávku plynu jeho dodávateľ, takúto fakturáciu nepredložil, preto súd nemal pochybnosti o tom, že hoci v rozhodnom období bol plyn na odberné miesto žalovaného dodaný, pre výmenu meradla z dôvodu porušenia overovacej značky nebol dodávateľom vyúčtovaný. Dodávateľ plynu preto žalobkyni neuhradil cenu plynu dodanú k odbernému miestu žalovaného podľa uzatvorenej distribučnej zmluvy. V príčinnej súvislosti s neoprávneným odberom tak vznikla žalobkyni škoda. Hoci v § 82 ods. 2 ZoE sa uvádzajú ako osoby oprávnené na náhradu škody popri prevádzkovateľovi distribučnej siete i dodávateľ, škodu si uplatnila výlučne žalobkyňa. Nie je potrebné skúmať zavinenie, keďže v danom prípade sa jedná o objektívnu zodpovednosť, teda zodpovednosť bez zreteľa na zavinenie, súd zdôraznil fakt, že odberateľ zodpovedá (už len) za to, že odoberal plyn. V danom prípade mal súd za preukázanú existenciu všetkých znakov zodpovednosti za škodu, a to existencia protiprávneho úkonu, ktorý protiprávny úkon spočíva v neoprávnenom odbere zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, keď v danom prípade sa nejednalo o meradlo na verejne prístupnom mieste. To, že žalovaný odoberal neoprávnené plyn mal za preukázané tým, že na meradle bol zaznamenaný odber plynu. Pokiaľ sa týka škody, táto vznikla už len tým, že sa odoberal plyn, teda, že došlo k neoprávnenému odberu. V zmysle ZoE sa neoprávnený odber rovná škode, príčinná súvislosť existuje, keďže k odberu plynu došlo porušením meradlom a potom dodávateľ neuhradil cenu plynu žalobkyni. Súd sa stotožnil so závermi znaleckého posudku, doplneného výpoveďou znalca, ktorý potvrdil odborný zásah do meradla, potvrdil, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo mechanicky poškodené. Znalec potvrdil, že plomba osadená v kryte číselníka ide demontovať pomerne ľahko a pri optickom skúmaní zistil, že chyba na tejto plombe jeden zaisťovací prvok, zabezpečenie bolo mechanicky poškodené. Poškodenie plomby signalizuje, že bola vytiahnutá z krytu číselníka meradla, po jej demontáži je možné odskrutkovať opevňovaciu skrutku číselníka, čím dôjde k tomu, že číselník je možné z meradla vybrať, plyn teda prúdi, ale číselník ho nezaznamenáva. K vybratiu došlo bez poškodenia vrchnej časti plomby, čo naznačuje v podstate odbornosť toho, kto to robil. Plomba bola na prvý pohľad v poriadku, po jej odňatí a vybratí číselníka, je možné ho pretočiť aj rukami, bez použitia nástroja. Súd nemal pochybnosti o hodnovernosti a odbornosti posudku a pokiaľ žalovaný namietal množstvo posudkov vypracovaných znalcom pre žalobkyňu, táto námietka je irelevantná. Nevidel dôvod pribrať do konania kontrolného znalca a nepovažoval to ani za hospodárne a účelné. Znalec je nezávislý subjekt, ktorý vykonáva svoju činnosť samostatne a nezávisle od žalobcu, nie sú dôvody na spochybňovanie jeho osoby a vysokej odbornosti. V konaní nebolo sporné, že plynomer sa nachádza v dome žalovaného, teda nie na verejne prístupnom mieste. Žalobkyňa vyčíslila škodu v zmysle vyhl. č. 449/2012 Z. z. a táto výška a spôsob jej vyčíslenia neboli v zásade v konaní namietané. Podľa vyhlášky sa určuje výška škody pri neoprávnenom odbere. Jej aplikácia nie je podmienená nemožnosťou zistenia rozsahu škody inak. Porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané žalobkyňou predloženým posudkom znalca Ing. Petra Lešku i jeho výpoveďou, keď posudok nevykazuje žiadne vady, pre ktoré by ho nebolo možno považovať za hodnoverný dôkaz. Znalec vysvetlil odborný zásah do meradla, ktorý mal za následok skutočnosť, že s meradlom bolo možné manipulovať. Tento posudok nebol relevantným spôsobom vyvrátený a spochybnený - skutočnosť, že znalec nebol pri demontáži meradla, nie je rozhodujúca. Nie je tiež rozhodujúce, ak žalovaný sám žiaden zásah do overovacej značky na meradle neuskutočnil. Podľa názoru súdu povaha veci vylučuje, aby zodpovednosť za škodu, ktorá vznikne prevádzkovateľovi distribučnej siete v súvislosti s neoprávneným odberom plynu, bolo možné založiť na subjektívnom princípe, t.j. na preukazovaní zavinenia odberateľa prevádzkovateľom distribučnej siete. Takáto požiadavka by podľa názoru súdu predovšetkým so zreteľom na početnosť odberných miest vybavených meradlom celkom paralyzovala činnosť žalobkyne, vykonávanú nepochybne i vo verejnom záujme. Okrem toho je všeobecne známe, že bez poškodenia overovacej značky nemožno manipulovať s číselníkom meradla. Ťažko si potom predstaviť situáciu, ku ktorej došlo i v tomto prípade, aby celkom nezainteresovaná osoba len nepoškodila, ale zisteným sofistikovaným spôsobom vymenila zabezpečenie na meradle na odbernom mieste žalovaného. Poukázal na rozhodnutia KS Bratislava sp. zn. 5Co 160/2015, KS Trenčín sp. zn. 17Co 135/2016, KS Trnava sp. zn. 11Co 171/2011, Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/99/2012 z 12.3.2015 a sp. zn. 1Cdo/107/2008, s tým, že v prípade objektívnej zodpovednosti odberateľ zodpovedá už len za to, že odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pričom porušenie tohto zabezpečenia mohol spôsobiť ktokoľvek. Spôsob výpočtu škody vyplýva z vyhl. MH SR č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, podľa jej § 1 ods. 9 ak nemožno zistiť dobu trvania neoprávneného odberu plynu, odber plynu sa účtuje odo dňa, ku ktorému bol na

predmetnom mieste prevádzkovateľom siete vykonaný posledný fyzický odpočet určeného meradla predchádzajúci dňu zistenia neoprávneného odberu. Za neoprávnený odber sa považuje obdobie od posledného fyzického odpočtu do dňa zdemontovania meradla. Treba prihliadnuť na skutočnosť, že poškodenie tak, ako tomu bolo v tomto prípade, nie je viditeľné bez demontáže meradla a jeho následného preverenia. V tejto súvislosti je potrebné poukázať tiež na faktúru týkajúcu sa odberu plynu žalovaným za sporné obdobie, podľa ktorej bol za celé obdobie nameraný nulový odber plynu. Žalobkyňa vychádzala zo zoznamu osôb, nájdených u inej osoby, ktoré sú z činnosti súdu z iných konaní známe a táto skutočnosť je predmetom trestného konania, na základe toho vykonávala kontrolu u odberateľov. V danom prípade sú záznamy od r. 2008. Vzhľadom na poškodené meradlo nie je možné určiť reálnu spotrebu a za tým účelom práve tento výpočet určuje uvedená vyhláška. Porušením plomby platnosť overenia meradla zanikla, a teda údaj uvedený na číselníku nie je možné akceptovať ako množstvo spotrebovaného plynu. Za tento priamy dodávateľ žalovaného ani neúčtoval žiadnu čiastku, resp. vyúčtoval preplatok, vykazoval nulovú spotrebu. Vznik škody je daný tým, že k odberu plynu došlo, dodávateľ tento neúčtoval /bola vykázaná nulová spotreba/, žalobkyňa ako distribútor do distribučnej siete plyn dodávala a dodávať musela, pričom vzhľadom na charakter predmetu dodávky /plyn/ nie je možné určiť, ktorému dodávateľovi patrí. Žalobkyňa neodvodzuje svoj nárok od „nulovej“ spotreby žalovaného, ale o zákonný nárok z dôvodu neoprávneného odberu plynu. V danom prípade pre výpočet škody je rozhodujúca skutočnosť, že meradlo nebolo umiestnené na verejne prístupnom mieste, a teda nebolo potrebné použiť typový diagram - a potom nie je rozhodujúce, či sa jedná o prvý neoprávnený odber. Samotná výška škody je v zmysle vyhlášky a nejedná sa podľa vyčíslenia iba o cenu plynu, ale tiež náklady žalobcu. Výška náhrady škody v prípade neoprávneného odberu nemá predstavovať cenu priemerne odberaného plynu - tak tomu môže približne byť v prípade potreby použitia typového diagramu, o taký prípad sa však nejedná, nakoľko plynomer nebol umiestnený na verejne prístupnom mieste. Z ust. § 15 ods. 6 zákona o metrologii vyplýva aj zánik platnosti meradla v dôsledku jeho poškodenia, v dôsledku ktorej skutočnosti nemožno ani objektívne určiť reálnu spotrebu odobratého plynu. Podľa § 82 ZoE odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete. Námietku premlčania nepovažoval súd prvej inštancie za dôvodnú, žaloba bola podaná 5.10.2015, subjektívna premlčacia lehota začala plynúť odo dňa nasledujúceho po vypracovaní posudku /ktorým bolo preukázané, že škoda vznikla a kto za ňu zodpovedá/, t.j. 6.6.2014, keď posudok bol vypracovaný 5.6.2014 /prípadne jeho odovzdaním žalobkyňi, to však v tomto prípade nemá vplyv na uplynutie premlčacej doby, nakoľko aj od momentu vypracovania posudku do podania žaloby premlčacia lehota neuplynula/ a uplynula dňom 6.6.2016. Nestotožnil sa s námietkou žalovaného na prípadné zníženie vyčíslenej škody o spoluzavinenie žalobkyne. Žalobkyňa začala vykonávať kontroly bezprostredne po zistení podozrenia z poškodenia zabezpečovacích zariadení, jednalo sa o veľké množstvo kontrol a objektívne nebolo možné tieto vykonať v krátkom časovom rozpätí. Nebolo preukázané, že by žalobkyňa úmyselne vykonala kontrolu u žalovaného v dlhšom časovom odstupe a z toho dôvodu sa tak škoda zvýšila. Obranu žalovaného s poukazom na uvedené mal za účelovú a nedôvodnú, v snahe vyhnúť sa zodpovednosti za škodu, keď žalovaný žiadnym relevantným spôsobom nevyvrátil tvrdenia žalobkyne a ňou predložené dôkazy. Žalobkyňa i v ostatných konaniach /v ktorých bol účastný aj zástupca žalovaného/ predložil dôkaz - Uznesenie OO PZ Cífer ČVS:ORP-1469/CI-TT-2014 AM a tento mal súd za doplňujúci dôkaz k zoznamom, na základe ktorých žalobkyňa vykonávala kontrolu meradiel. Uznesenie sa netýka prejednávanej veci, nasvedčuje však postupu osoby, ktorá vykonávala zásahy do meradiel /je zrejmé z činnosti tunajšieho súdu v iných konaniach/ a opakovane za odplatu za účelom manipulácie s meradlami. Nárok žalobkyne považoval v celom rozsahu za dôvodný a preukázaný, preto žalobe vyhovel v celom rozsahu. Spolu s istinou priznal súd žalobkyňi aj príslušenstvo pohľadávky od splatnosti faktúry do zaplatenia.

O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, keď žalobkyňa bola v konaní úspešná v celom rozsahu, a teda jej priznal plnú náhradu trov konania, ktorých výška bude určená osobitným rozhodnutím v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

2. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Trnava výdavky štátu 21,20 eur do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 259 CSP. Vecne dôvodil, že rozsudkom súdu prvej inštancie z 27.1.2017 sp. zn. 16C/455/2015 bolo rozhodnuté vo veci samej, žalovaný bol zaviazaný na zaplatenie žalovanej čiastky spolu s príslušenstvom a žalobkyňi bola priznaná plná náhrada trov konania. Vo veci boli zo strany štátu vynaložené výdavky v súvislosti s výpoveďou svedka vo výške 21,20 eur. V zmysle §

259 CSP súd zaviazal neúspešného žalovaného na zaplatenie výdavkov štátu - svedočného. Nejedná sa o trovy konania strán, preto nie je možné použiť ustanovenie § 255 v spojení s § 262 CSP.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v celom jeho rozsahu podal včas odvolanie iba žalovaný s návrhom na jeho zmenu zamietnutím žaloby a rozhodnutím, že žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania vo výške 100%. Uviedol, že odvolanie podáva na základe odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP. Citoval čl. 2 ods. 1 až 3 CSP, § 220 ods. 2 a 3 CSP a poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22.11.2011 sp. zn. IV. ÚS 499/2011 a na konkrétne rozhodnutia prvoinstančných i odvolacích súdov s tým, že súd prvej inštancie sa výrazne odchyľil od ustálenej rozhodovacej praxe, podľa ktorej na to, aby si žalobkyňa uplatňovala škodu predstavujúcu množstvo plynu, nestačí preukázať len poškodenie zabezpečenia, ale je nevyhnutné preukázať aj zásah do meradla, v dôsledku ktorého meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu. Len zásahom do samotného meradla vznikne rozdiel medzi skutočne odobratým množstvom plynu a množstvom plynu, za ktoré odberateľ vykoná/vykonal úhradu svojmu dodávateľovi, pričom tento rozdiel predstavuje škodu, ktorá vzniká v priamej príčinnej súvislosti s takýmto zásahom. Z odôvodnenia je zrejmé, že súd odvodil vznik škody od iných skutočností, než ktoré uvádza ustálená rozhodovacia prax. Súd tento odklon dôkladne neodôvodnil a vyššie uvedenú rozhodovaciu prax vo svojom rozhodnutí ani neuviedol, čím porušil § 220 ods. 3 CSP a právo žalovaného na spravodlivé súdne konanie. Rozpor vo vnútroštátnej judikatúre, teda situácie, kedy súd v dvoch obdobných veciach rozhodne odlišne predstavuje navyše aj porušenie Dohovoru o ochrane ľudských práv, čo konštatoval Európsky súd pre ľudské práva vo veci Beian v. Rumunsko zo 6.12.2007. Súd prvej inštancie podľa jeho názoru dostatočným spôsobom neodôvodnil preukázanie priamej príčinnej súvislosti. Jeho závery považuje za všeobecné, vzájomne rozporuplné a zmätočné, pretože z nich nie je zrejmé, medzi ktorou konkrétnou príčinou (konaním) a ktorým konkrétnym následkom súd skúmal priamu príčinnú súvislosť, resp. mal túto za preukázanú v súvislosti so vznikom škody. Za protiprávne konanie podľa názoru žalovaného treba považovať také konanie, ktoré naplní niektorú zo skutkových podstát neoprávneného odberu plynu uvedených v § 82 ods. 1 ZoE. Pri posudzovaní § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE mal za to, že protiprávnym konaním nie je samotný odber plynu (jeho protiprávnosť vylučuje zmluva o dodávke plynu, na základe ktorej žalovaný odber plynu realizoval), ale konanie, ktoré poškodzuje zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Rozhodnutie súdu prvej inštancie nedalo odpoveď, resp. dalo zmätočnú odpoveď, či protiprávnym konaním je konanie v rozpore s § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE alebo konanie v rozpore s § 76 ods. 11 ZoE. Ak mal súd za to, že vznikla skutočná škoda, z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je možné určiť, ktorá konkrétna škodová udalosť bezprostredne tento vznik škody spôsobila. Právo na spravodlivé súdne konanie je porušené aj tým, že súd svoje úvahy dostatočne neodôvodnil obzvlášť v prípade, keď námietky žalovaného smerovali práve k otázke priamej príčinnej súvislosti, pričom zo strany žalovaného bola zdôraznená absencia atribútu priamosti. Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30.01.2007 sp. zn. 2 Cdo/73/2006. Žalobkyňa žalobou vymedzila len konanie smerujúce k poškodeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii a súd mal preto skúmať, či je daná priama príčinná súvislosť medzi konaním poškodzujúcim plombu a odobratým množstvom plynu ako následkom, ktorý má podľa žalobkyne vzniknúť takýmto konaním. Znalecký posudok môže preukazovať len konanie smerujúce k poškodeniu plomby. Závery súdu považuje tiež za protichodné, nakoľko z jedného záveru súdu vyplýva že škoda mala vzniknúť momentom, keď dodávateľ neuhradil cenu plynu žalobkyni (konanie dodávateľa) a z druhého záveru vyplýva, že škoda mala vzniknúť odberom žalovaného (konanie odberateľa). Pokiaľ súd uvádza viaceré konania a viaceré okolnosti, ktorými mala vzniknúť škoda, nie je potom zrejmé, medzi ktorými konaniami a následkami súd skúmal priamu príčinnú súvislosť v tomto konkrétnom prípade. Poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu SR II. ÚS 383/06, II. ÚS 85/06, III. ÚS 119/03-30, IV. ÚS 115/03, III. ÚS 44/2011 s tým, že s poukazom na uvedené rozhodnutia má za to, že súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku nedostatočne vysporiadal s prednesenou argumentáciou, pričom s niektorou argumentáciou sa nezaoberal vôbec. Odôvodnenie napadnutého rozsudku preto považuje za formálne, nepresvedčivé, nedostatočné, nepreskúmateľné a v niektorých častiach za zmätočné a protichodné. Poukázal na konkrétnu argumentáciu, ktorú predložil v rámci konania na súde prvej inštancie a s ktorou sa súd v rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku nevysporiadal a tiež na závery súdu, ktoré považuje za protichodné. Žalovaný namietať hodnovernosť znaleckého posudku z konkrétnych dôvodov. Súd sa s touto argumentáciou vôbec nezaoberal. Taktiež namietať postup, akým žalobkyňa odôvodnila vyúčtovanie so spotrebou plynu vo výške 0 m<sup>3</sup> a to či už smerom k subjektu alebo k určeniu momentu, kedy mal nastať zánik platnosti overenia určeného meradla ako aj k následkom, ktoré má zánik platnosti overenia spôsobovať, touto argumentáciou sa vôbec nezaoberal, avšak práve na spotrebu vo výške 0 m<sup>3</sup> opakovane odkazoval. Žalovaný namietať aj princíp objektívnej zodpovednosti, touto

argumentáciou sa súd vôbec nezaoberal, tiež sa dostatočne nevysporiadal s jeho námietkou aktívnej legitímácie. Napadnuté rozhodnutie je zmätočné vo vzťahu k presnému určeniu druhu neoprávneného odberu i vo vzťahu k použitiu vyhlášky č. 449/2012 Z.z. Súd sa vôbec nezaoberal vznesenou námietkou premlčania, ktorá sa týkala objektívnej premlčacej doby. V napadnutom rozsudku na strane 13 sa zaoberal len plynutím subjektívnej premlčacej doby, pričom plynutím objektívnej premlčacej doby sa vôbec nezaoberal, nie je teda zrejmé a preukázané, že žalobkyňa podala žalobu včas, tak v rámci subjektívnej premlčacej lehoty, ako aj v rámci objektívnej premlčacej lehoty. Súčasťou súdneho spisu sú zápisnice z pojednávania vo veciach sp. zn. 16C/463/2015, 16C/418/2015 a 16C/453/2015. Strany nepredložili takéto zápisnice a ani nenavrhli takéto dôkazy vykonať. Citoval ustanovenia § 185 ods. 2 a 3 CSP a uviedol, že mu nie je zrejmé, na základe akého zákonného ustanovenia súd pripojil tieto zápisnice do súdneho spisu, keď návrh na takéto pripojenie podaný nebol. Súd o týchto zápisniciach neinformoval strany a tieto nemali možnosť sa k nim vyjadriť, čím porušil čl. 6 ods. 1 a čl. 9 CSP. Taktiež nie je žalovanému zrejmé, aký význam má odsek 18 na strane 13 napadnutého rozsudku. Súd v tomto odseku vyslovil hodnotenie predmetného dôkazu (uznesenie polície), avšak nie je zrejmé, akú relevanciu má tento dôkaz na rozhodnutie vo veci samej. Pokiaľ súd prvej inštancie uviedol, že môže predpokladať, že sporný odtlačok čeluste plombovacích klieští a kontrolný odtlačok neboli vytvorené čelusťou toho istého nástroja, tak na základe vykonaného dôkazu dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu, pretože súd uvádza, že sporný odtlačok čeluste plombovacích klieští a kontrolný odtlačok neboli vytvorené čelusťou toho istého nástroja, pričom v predložennom znaleckom posudku č. 377/PL-2014 je jasne na strane 6 uvedené, že sporný odtlačok čeluste plombovacích klieští a kontrolný odtlačok mohli byť vytvorené čelusťou toho istého nástroja - teda plomba na meradle bola pravá. Súd tak na základe vykonaného dôkazu dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam - k úplne protichodným záverom oproti zneniu predloženého znaleckého posudku. Súd dospel na základe vykonaného dôkazu - prehľad vykonaných kontrol odberných miest k nesprávnym skutkovým zisteniam. Žalovaný v konaní namietal postup žalobkyne v rozpore so všeobecnou povinnosťou predchádzať škodám a mal za to, že ak má súd vznik skutočnej škody za preukázaný, je namieste uplatňovanie § 441 O.z. v tom zmysle, aby žalobkyňa znášala pomernú časť škody sama. Vo vzťahu k prehľadu vykonaných kontrol považuje žalovaný vyjadrenia súdu za všeobecné, opomínajúce riadne vyhodnotenie predloženého zoznamu vykonaných kontrol, z ktorého zoznamu vyplýva, že žalobkyňa síce začala vykonávať kontroly bezprostredne po získaní zaistených zoznamov, avšak nevyužila všetky dostupné kapacity, aby kontroly vykonala čo najrýchlejšie. Z prehľadu je zrejmé, že je v možnostiach žalobkyne vykonať približne 50 kontrol za deň, avšak takýto rozsah kontrol nerobila od apríla 2013, ale až od februára 2014. Takéto konanie rozhodne nemožno považovať za súladné so všeobecnou preventívnou povinnosťou predchádzať škodám. Súd v dôsledku týchto nesprávnych záverov o možnostiach žalobkyne vykonať výmeny meradiel, ktoré získal vykonaním predmetného prehľadu, potom vec aj nesprávne právne posúdil, nakoľko neaplikoval § 441 O.z.. Vo vzťahu k dôkazu - vyúčtovacia faktúra ZSE energia, a.s. č. 7010502289 z 13.6.2014 s výsledkom preplatok 762,25 eur žalovaný uviedol, že súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (vzniku škody). Poukázal na skutočnosť, že obdobie neoprávneného odberu je určené od 19.6.2013 do 27.3.2014, pričom spotreba vo výške 0 m<sup>3</sup> je uvedená len za obdobie od 1.7.2013 do 26.3.2014. Nie je teda preukázané, že odberateľ mal počas celého obdobia neoprávneného odberu spotrebu vo výške 0 m<sup>3</sup> a je spochybnené, že žalobkyňa určila obdobie neoprávneného odberu správne (aj keď si žalovaný stále myslí, že žiadne obdobie neoprávneného odberu ani určené byť nemalo). Ďalej poukázal na skutočnosť, že odber plynu v rozhodnom období bol realizovaný na základe zmluvy o dodávke plynu medzi dodávateľom a odberateľom, ktorá je právnym dôvodom samotného odberu. Zaplatením faktúry č. 7200617542 došlo k úhrade za plyn, ktorý žalovaný spotreboval v rozhodnom období od 1.7.2013 do 26.3.2014. Žalobkyni preto nemohla vzniknúť škoda na množstve plynu v tomto období, lebo za celý spotrebovaný plyn v tomto období žalovaný zaplatil svojmu dodávateľovi. Dodávateľ žalovaného síce dodal žalovanému následne 13.6.2017 opravnú faktúru, avšak v rámci zmluvného záväzku medzi nimi. Ak by sa tento moment jednoducho interpretoval tak, že za plyn zaplatené nebolo, tento stav nastal až dňa 13.6.2014, teda neskôr, ako sa žalobkyňa domáhala náhrady škody (9.6.2014). Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že vznik škody na množstve plynu nemožno odôvodňovať poukazovaním na spotrebu vo výške 0 m<sup>3</sup>, nakoľko tento stav nastal až neskôr. Pokiaľ mala žalobkyňa v určitom momente za to, že jej škoda vznikla, jej vznik nemôže preukazovať poukazovaním na udalosť, ktorá nastala až neskôr. Ak teda absentuje protiprávnosť konania, výsledok takéhoto konania (samotného odberu plynu, jeho spotreba), nemôže byť považovaný za škodu, a o to viac za škodu, ktorá mala vzniknúť v priamej príčinnej súvislosti s poškodením plomby. Pokiaľ absentuje protiprávnosť konania, do úvahy by teoreticky prichádzalo bezdôvodné obohatenie, ktoré však nebolo žalobou uplatňované a takýto nárok nemožno odvodiť ani zo skutkového stavu, ktorý žalobkyňa vymedzila

žalobou. Žalovaný trval na tom, že žiadny z predložených a vykonaných dôkazov nepreukazuje vznik skutočnej škody a preto má za to, že žalobkyňa nepreukázala vznik skutočnej škody, ktorá by mala vzniknúť v priamej príčinnej súvislosti s poškodením zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii v zmysle skutkového stavu vymedzeného žalobou a ani sa o preukázanie skutočnej škody nepokúsila. Žalobkyňa vykonala výpočet výšky škody mechanicky („od stola“) a teda vykonala fiktívny výpočet škody, vytvorila fiktívnu pohľadávku na náhradu škody a túto si v súdnom konaní uplatňovala. V tejto súvislosti odkázal žalovaný na konštantnú rozhodovaciu prax súdov, v zmysle ktorej ak sa žalobkyňa domáha náhrady škody, ktorá predstavuje množstvo plynu, nestačí preukázať len poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, ale je potrebné preukázať aj zásah do meradla, v dôsledku ktorého meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu. Žalobkyňa takýto zásah nielenže nepreukázala, ale ani nepreukazovala, lebo ani netvrdila, že takýto zásah bol vykonaný. S poukazom na rozhodnutie NS SR zo 14.12.2010 sp. zn. 7 Cdo 5/2010 žalovaný dôvodil, že súd prvej inštancie sa bez dôkladného odôvodnenia odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe, resp. ju úplne prehliadol. Súd nesprávne uplatňoval § 82 ods. 1 písm. d/ a ods. 2 a 3 ZoE. Súd mal výšku škody určenú na základe vyhlášky č. 449/2012 Z.z. automaticky odmietnuť, nakoľko vyhláška č. 449/2012 Z.z. sa týka určenia výšky škody predstavujúcej množstvo plynu, pričom následkom konania poškodzujúceho plombu môže byť len škoda predstavujúca plombu, nie plyn. V zmysle rozhodovacej činnosti nestačí preukázať len poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, ale aj zásah do meradla, v dôsledku ktorého meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu. Len v priamej príčinnej súvislosti takýmto zásahom vzniká škoda predstavujúca množstvo plynu. Takéto konanie sa ľudovo nazýva „stočenie“. Napadnuté rozhodnutie žalovaný považuje za nepreskúmateľné a zmätočné, nakoľko súd uvádza svoje úvahy, ktoré sú v súlade s vyššie uvedenou ustálenou rozhodovacou praxou a považuje ich za správne, avšak v konečnom dôsledku vznik škody odôvodňuje úplne inými skutočnosťami a okolnosťami, než ktoré v predchádzajúcej časti uviedol. Ak by mal aj súd za to, že na odbernom mieste došlo k neoprávnenému zásahu do meradla, teda k stočeniu plynomeru, toto konanie nespadá pod skutkovú podstatu neoprávneného odberu podľa § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE, ale práve a len pod skutkovú podstatu neoprávneného odberu podľa § 82 ods. 1 písm. c/ ZoE. Ak mal súd za to, že meradlo bolo stočené, mal toto konanie posúdiť ako neoprávnený odber podľa § 82 ods. 1 písm. c/ ZoE, pričom mal skúmať aj otázku zavinenia, lebo pri tomto druhu neoprávneného odberu sa uplatňuje princíp subjektívnej zodpovednosti, čo potvrdili aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré súd v napadnutom rozsudku uvádzal. Súd vznik škody odôvodnil tým, že za plyn zaplatené nebolo, lebo zálohové platby, ktoré žalovaný platil svojmu dodávateľovi, boli žalovanému vrátené. Toto právne posúdenie súdu považuje žalovaný za nesprávne. Následkom konania, ktoré poškodzuje plombu, môže byť iba poškodenie plomby samotnej. Spotreba vo výške 0 m<sup>3</sup> bola vo vyúčtovaní uvedená až potom, kedy už žalobkyňa mala za to, že jej vznikla škoda. Vznik takejto škody tak nemožno preukazovať udalosťou, ktorá nastala až neskôr. Neobstojí úvaha súdu, podľa ktorej v zmysle ZoE neoprávnený odber sa rovná škode. Táto úvaha priamo odporuje a je v zjavnom rozpore s § 82 ods. 2 ZoE. V konaní o náhradu škody sa má súd vždy pokúsiť o určenie výšky škody, ktorá najviac zodpovedá skutočne vzniknutej škode. Pokiaľ priznaná náhrada škody výrazne prevyšuje výšku skutočne vzniknutej škody, dochádza k porušeniu majetkových práv zodpovednej osoby. Súd otázku priamej príčinnej súvislosti nesprávne právne posúdil, keď nesprávne vymedzil následok (vrátenie zálohových platieb) a príčinu (konanie poškodzujúce plombu), medzi ktorými zisťoval priamu príčinnú súvislosť. Tieto závery však len predpokladá žalovaný, nakoľko napadnuté rozhodnutie neobsahuje dôslednejšie úvahy o priamej príčinnej súvislosti. Súd nesprávne vykladal § 76 v spojení s § 82 ods. 5 ZoE, keď § 82 ods. 5 ZoE nemôže žalobkyňu zbavovať zodpovednosti za postup v zmysle § 76 ods. 10 ZoE. Tieto dve ustanovenia nemožno vykladať spoločne, resp. vo vzájomnej súvislosti, nakoľko úprava v nich uvedená sa týka dvoch odlišných vecí. Žiadať od odberateľa súhlas na predvyplnenom tlačive, ktorý dá žalobkyňa podpísať odberateľovi po samotnej výmene meradla, rozhodne nemožno považovať za postup v súlade s § 76 ods. 10 ZoE a takýto dodatočný súhlas udelený ex post (a možno aj v tiesni), nemôže zhojiť nezákonný postup žalobkyne. Vzhľadom na uvedené má žalovaný za to, že sa mala uplatniť právna zásada „na nepráve nemožno stavať právo“, resp. „právo nemôže byť založené na nepráve“ a preto žiadal súd, aby na všetky dôkazy získané v nadväznosti na výmenu určeného meradla, najmä na predložený znalecký posudok neprihliadol. Pokiaľ priamo pracovníci žalobkyne vykonávali výmeru meradla v režime § 76 ods. 10 ZoE, tento režim nemôže ex post zmeniť právny zástupca žalobkyne a následne súd. Preto mal žalovaný za to, že súd nesprávne právne vykladal § 76 ods. 10 ZoE a § 82 ods. 5 ZoE. Súd mal § 76 ods. 10 ZoE vykladať samostatne a mal zistiť, či konanie žalobkyne bolo v súlade s týmto zákonným ustanovením a ak nebolo, aké sú následky takejto postupu. Súd podľa jeho názoru určil druh zodpovednosti za neoprávnený odber plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE, v ktorej súvislosti

poukázal na svoje odvolanie ako aj na vyjadrenia urobené počas súdneho konania, v zmysle ktorých sa má uplatňovať princíp subjektívnej zodpovednosti. Z uvedených dôvodov si žalovaný myslí, že v prípade neoprávneného odberu podľa § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE sa má uplatňovať princíp subjektívnej zodpovednosti podľa všeobecnej právnej úpravy uvedenej v O.z. a nie princíp objektívnej zodpovednosti a z tohto dôvodu súd druh zodpovednosti nesprávne právne posúdil (sú dané dôvody pre odklon od ustálenej rozhodovacej praxe).

4. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie v celom jeho rozsahu podal včas odvolanie žalovaný s návrhom na jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Právne odôvodnil odvolanie ust. § 365 ods. 1 písm. a), c), d) a h) CSP. Ďalej dôvodil s poukazom na § 259 CSP a § 262 ods. 1 a 2 CSP tak, že § 262 nerozlišuje, či ide o trovy konania strán alebo trovy konania štátu. Bol názoru, že súd o trovách štátu musí rozhodovať len podľa § 262 CSP. V zmysle tohto ustanovenia o samotnom nároku rozhoduje v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Rozsudok súdu prvej inštancie z 26.1.2017 č.k. 16C/455/2015-267, ktorým sa konanie končí (na súde prvej inštancie) neobsahuje žiadny výrok, ktorým by súd rozhodoval o trovách štátu. Pokiaľ rozsudok neobsahuje takýto výrok, nie je daný ani právny základ pre vydanie uznesenia, ktorým by súd rozhodoval o výške trov štátu. Napadnuté rozhodnutie bolo vydané priamo sudcom. Žalovaný si preto myslí, že sudca nie je oprávnený subjekt na vydanie takéhoto uznesenia a takéto uznesenie malo byť vydané súdnym úradníkom. Napadnuté uznesenie malo byť vydané až po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Napadnuté rozhodnutie bolo vydané ešte pred rozhodnutím, ktorým sa konanie končí (napadnuté uznesenie č.l. 265, rozsudok č.l. 267), takže rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, ani nemohlo nadobudnúť právoplatnosť.

5. K odvolaniu žalovaného proti rozsudku sa vyjadrila žalobkyňa, ktorá navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť. Uviedla, že sa s ním plne stotožňuje. Rozhodovacia prax súdov nie je jednotná, nemožno preto súhlasiť s názorom žalovaného, že by sa súd odchyľil od ustálenej rozhodovacej praxe. Pokiaľ by malo ísť o rozhodovaciu prax ustálenú týmto spôsobom je nepochopiteľné, prečo žalovaný nepredložil rozhodnutie vyššej súdnej authority, napríklad NS SR, ktorý by sa v danom rozhodnutí priklonilo k akýmkoľvek jeho tvrdeniam a záverom. Žalobkyni je z jej činnosti zrejmé, že takéto rozhodnutie neexistuje. Naopak, tvrdenia žalobkyne podporuje aj viacero rozhodnutí NS SR, uviedla ako príklad objektívnu zodpovednosť, ktorú žalovaný počas celého konania neodôvodnene popieral. Pokiaľ sa má teda jednať o ustálenú rozhodovaciu prax, nie je táto rozhodovacia prax ustálená v prospech žalovaného. Pre posúdenie neoprávnenej manipulácie bolo smerodajné zistenie znalca, ktoré sa týkalo poškodenia jedného zo zabezpečovacích prvkov plomby umiestnenej na meradle. Znalec v tejto súvislosti uviedol, že: „Optickým skúmaním povrchu plomby som zistil poškodenie - odstránenie jedného zaisťovacieho prvku plomby.“ Konštatovanie znalca, že sporný odtlačok a kontrolný odtlačok mohol byť vytvorený čel'ust'ou toho istého nástroja, je pre posúdenie naplnenia neoprávneného odberu podľa § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE toto konštatovanie nepodstatné. Relevantné je zistenie znalca, že plomba bola poškodená v tej časti, ktorá ju pevne drží na svojom mieste v číselníku meradla. Pokiaľ je na plombe zistené takéto poškodenie, plomba nemôže plniť svoj účel. Súd v tejto súvislosti vyhodnotil predložené dôkazy tak, že svedčia o zásahu do meradla a mal teda preukázané, že došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii a teda k naplneniu podmienok neoprávneného odberu podľa ustanovení § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE. S uvedeným záverom sa žalobkyňa plne stotožňuje a odôvodnenie súdu považuje za dostatočné. Je výlučne úlohou súdu posúdiť, či bola zo strany žalobkyne preventívna povinnosť dodržaná. Súd si v tejto súvislosti osvojil argumentáciu žalobkyne a uviedol, že tieto kontroly nebolo možné vykonať v krátkom časovom rozpätí. Súd sa teda touto námietkou žalovaného zaoberal, avšak vyhodnotil ju rovnako ako žalobkyňa, t.j. ako neopodstatnenú. Preukázanie nulovej spotreby je len podporným dôkazom, ktorý viac-menej súvisí s aktívnou legitimáciou. Na základe nulovej spotreby žalobkyňa preukazuje, že plyn, ktorý spotreboval žalovaný, nie je vlastníctvom dodávateľa plynu, ale distribútora plynu (nakoľko dodávateľ podľa vyúčtovania dodal 0 m<sup>3</sup>). Celý tento proces však vyplýva z ustanovení právnych predpisov a najmä vyhlášky č. 24/2013 Z.z. Úradu pre reguláciu sieťových odvetví, ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom. Z tohto dôkazu sa však dá zjednodušene vyvodiť skutočnosť, že žalovaný za plyn nezaplatil žiadnemu subjektu. Žalovaný uvádzal, že v danom konaní absentovalo protiprávne konanie žalovaného a do úvahy teoreticky pripadá bezdôvodné obohatenie, ktoré si však žalobkyňa neuplatnila. S týmto tvrdením žalobkyňa nesúhlasí. Súd správne vyhodnotil, že v dôsledku poškodenia plomby vznikla žalobkyni škoda, ktorej výška bola vzhľadom na to, že odberné miesto nie je verejne prístupným miestom, správne určená podľa vyhlášky č. 499/2012 Z.z.. Je pravdou, že nie každé poškodenie zabezpečenia meradla

znamená automaticky vznik škody na plyne. Je však nutné uviesť, že sa jedná o prípady, kedy spotreba plynu realizovaná poškodeným meradlom nebola. Argumentácia a interpretácia ustanovenia § 82 ZoE zo strany žalovaného smeruje práve do vyššie opísaného akceptovateľného stavu. Ficcia zákona je v danej veci zrejmä, pokiaľ má meradlo poškodené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, meradlom bol odoberaný plyn a meradlo nie je verejne prístupné, určí sa výška škody vyhláškou 449/2012 Z.z.. Zákon neponecháva priestor na akúkoľvek inú interpretáciu tohto ustanovenia, preto ani tieto námietky žalovaného nemôžu obstáť. Nález Ústavného súdu Českej republiky z 11.8.2015 sp. zn. I. ÚS 668/15 žalobkyňa považuje za rozhodnutie vydané súdnym orgánom inej krajiny, teda nesmerodajné, taktiež sa týka dodávok a distribúcie elektriny, čo je problematika zásadne odlišná. Vnútrotný trh s elektrinou funguje odlišne ako trh s plynom, nehovoriac o tom, že sa v predloženom rozhodnutí jedná o vnútrotný trh s elektrinou v Českej republike. Problematikou princípu objektívnej zodpovednosti sa zaoberal viackrát Najvyšší súd Slovenskej republiky, pričom jasne uzavrel, že sa jedná o objektívnu zodpovednosť.

6. Žalovaný v jeho vyjadrení z 20.4.2017 uviedol, že súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku uvádza § 76 ods. 11 ZoE, avšak len v prehľade ustanovených právnych predpisov. V tej časti odôvodnenia, ktorá obsahuje úvahy súdu, nie je možné zistiť, akým spôsobom súd vykladal § 76 ods. 11 ZoE (najmä kto je adresátom povinnosti - zákazu) a akým spôsobom súd toto ustanovenie aplikoval vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu a vo vzťahu k ostatným ustanoveniam právnych predpisov. Pokiaľ súd len uvedie výpočet ustanovení právnych predpisov a z odôvodnenia nie je zrejmé, akým spôsobom súd tieto právne predpisy vykladal a aplikoval (tak samostatne ako aj spoločne), napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné. Zo strany žalovaného bolo prezentovaných niekoľko argumentov, ktoré podľa jeho názoru odôvodňujú zmenu praxe a odklon od nej. Súd sa však jeho argumentami nezaoberal, čím ani neuviedol prečo sú tieto argumenty nesprávne a prečo neodôvodňujú navrhovaný odklon. Zo znaleckého posudku nie je možné zistiť, akým spôsobom znalec postupoval pri jeho vypracovaní, niektoré skutočnosti znalec vysvetlil vo výpovedi na pojednávaní, avšak žalovaný má za to, že ani takéto dodatočné vysvetlenie nemôže zhojiť nedostatky znaleckého posudku, nakoľko prezentovaný postup znalca nie je možné späťne skontrolovať a preskúmať v zmysle príslušného zákona. Znalec dodatočne uviedol, že plombu demontuje pomocou navrtania šraubu a následného vytiahnutia plomby. Navrtanie plomby považuje žalovaný za násilný spôsob demontáže plomby. Znalec neskúmal iný spôsob demontáže plomby. Pokiaľ nie je preukázaná možnosť opakovanej demontáže a montáže pravej originálnej plomby, potom plomba plní svoju funkciu (zabraňuje neoprávnenému zásahu) a preto zistené poškodenie podľa názoru žalovaného nie je poškodením zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii v zmysle § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE. Nie je jednoznačne vylúčené, že zistené poškodenie plomby spôsobil samotný znalec, nakoľko plombu pri zvolenom spôsobe demontáže poškodiť môže a znalec spôsob demontáže nezaznamenal (video alebo zvukový záznam), pričom takýto záznam by vylučoval, že plombu poškodil znalec. Aj keby sa dospelo k záveru, že znalec plombu nepoškodil, tento záver nevylučuje vyššie uvedený záver o tom, že plomba stále plnila svoju funkciu. Pokiaľ žalobkyňa uvádza, že žalovaný za plyn nikomu nezaplatil, toto považuje žalovaný za všeobecné tvrdenie, ktoré nemožno považovať za relevantný argument, pretože opomína uviesť, koho príčinou nastal tento stav, z akého dôvodu nastal tento stav a kedy nastal tento stav. V prípade neoprávneného odberu podľa § 82 ods. 1 písm. c/ a d/ ZoE ani neprichádza do úvahy určenie „obdobia“ neoprávneného odberu, nakoľko ide o jednorazové udalosti. Určenie obdobia neoprávneného odberu sa má určovať len v prípade neoprávnených odberov podľa § 82 ods. 1 písm. a/ a b/ ZoE, pričom dôjsť k týmto druhom neoprávnených odberov môže len vtedy, keď odberateľ nemá uzavretú zmluvu o dodávke plynu s dodávateľom. Pokiaľ takáto zmluva uzavretá je, vylučuje, aby samotný odber ako dlhodobé a trvajúce konanie mohlo byť považované za protiprávne. Z podanej žaloby vyplýva, že žalobkyňa v žalobe označila konanie poškodzujúce plombu a len takéto konanie preukazovala znaleckým posudkom. Žalovaný zastáva názor, že keď týmto neoprávneným odberom nemôže vzniknúť škoda na množstve plynu a jedná sa o jednorazové konanie, žalobkyňa nemohla na určenie výšky škody použiť vyhlášku č. 449/2012 Z.z. a ani typový diagram dodávky. Týmto spôsobmi sa určuje výška takej škody, ktorá objektívnym konaním poškodzujúcim plombu vzniknúť nemôže. Nestačí preukázať len poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, ale je potrebné preukázať aj zásah do meradla, v dôsledku ktorého meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu. Len neoprávneným zásahom do meradla (do jeho číselníka = stočenie), ktorému má plomba zabrániť, vzniká rozdiel medzi skutočne spotrebovaným množstvom plynu a množstvom nameraného plynu na meradle, pričom tento rozdiel potom predstavuje škodu predstavujúcu množstvo plynu. Poškodenie plomby však samo osebe zásah nepotvrďuje, nepreukazuje. Na preukázanie neoprávneného odberu podľa § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE stačí preukázať poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii a nie je potrebné preukázať

zásah do meradla (stočenie), avšak potom nie je možné žiadať náhradu škody, ktorá predstavuje množstvo plynu, keďže takáto škoda samotným poškodením plomby objektívne vzniknúť nemôže. Vyššie uvedený prístup, podľa ktorého škoda predstavujúca množstvo plynu vzniká až neoprávneným zásahom do meradla (neoprávnenou manipuláciou, stočením číselníka meradla), síce potvrdzujú aj vyjadrenia žalobkyne, znalca a v neposlednom rade aj súdu, avšak súd vznik škody nakoniec odôvodnil úplne odlišnými skutočnosťami a žalobkyňa v konaní ani netvrdila, že neoprávnený zásah aj mal byť na odbornom mieste žalovaného vykonaný. Pokiaľ tú skutočnosť ani netvrdila, nemohla ju ani preukazovať, ani preukázať. Nie je potom žalovanému zrejmé, že pokiaľ všetky zúčastnené subjekty vrátane žalovaného majú rovnaký názor na súvis medzi plombou a neoprávnenou manipuláciou, tak v prípade, keď žalobkyňa neoprávnenú manipuláciu netvrdí, tak súd žalobe vyhovie. Bol názoru, že zo strany súdu došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu, okrem iného aj § 82 ods.1 písm. d/ ZoE, ktorý súd nesprávne vykladal a aplikoval (aké konanie toto ustanovenie pokrýva, čo môže byť jeho následkom). Pokiaľ nebol preukázaný zásah do meradla (neoprávnená manipulácia) a tento neoprávnený zásah nebol ani tvrdný, nemohol byť preukázaný ani vznik skutočnej škody. Pokiaľ súd dospel k záveru, že vznik skutočnej škody je preukázaný, tento záver považuje žalovaný za nesprávny.

7. Žalobkyňa v jej podaní z 3.5.2017 uviedla, že v prípade, ak mal žalovaný za to, že to bol práve znalec, kto porušil zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii na meradle žalovaného, mal v tejto veci konať a podať trestné oznámenie na znalca, v opačnom prípade považuje žalobkyňa tieto vyjadrenia za ničím nepodložené, zavádzajúce a dehonestujúce prácu znalca. Znalec vo svojej výpovedi dostatočne vysvetlil postup pri vypracovaní znaleckého posudku. Znalecký posudok č. 291/PL-2014 obsahuje všetko, čo Zákon o znalcoch vyžaduje v zmysle ustanovenia § 17 ods. 6 zákona č. 382/2004 Z.z.. Znalec Ing. Peter Leška je znalcom od 14.2.2007, pracujúcim pre Kriminálny ústav Policajného zboru. Žalobkyňa má za to, že podmienky, aby mohla byť osoba zapísaná do zoznamu znalcov, sú jednak dlhodobá a vysoká odbornosť osoby a jej bezúhonnosť. Žalobkyňa sa obrátila na najskúsenejšieho znalca v predmetnom odbore a má za to, že znalec vie, ako má vykonávať znalecké posúdenie a vie, ako má uviesť závery z neho vyplývajúce. Spochybnenie znalca a jeho činnosti právnym zástupcom žalovaného podľa žalobkyne nie je namieste. Porušením zabezpečovacieho zariadenia proti neoprávnenej manipulácii (plomby), platnosť overenia meradla zanikla, nie je potrebné preukazovať, či meradlo meria správne a teda údaj uvedený na číselníku nie je možné akceptovať. Žalobca nemôže údaje z meradla (číselníka meradla), na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii použiť. Inak by mu hrozilo uloženie pokuty.

8. Spolu s podaním z 15.12.2017 žalovaný predložil doplnený prehľad rozhodovacej činnosti okresných a krajských súdov týkajúcich sa právnej otázky - podmienky uplatňovania nároku na náhradu škody (vznik škody) a súvisiaceho výkladu § 82 ods. 2 ZoE v spojení s § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE a zhrnutie podstaty argumentácie uvedenej v prezentovaných súdnych rozhodnutiach. Samotným poškodením zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii nevzniká žiadna škoda predstavujúca množstvo plynu, nakoľko samotné zabezpečenie nemá žiadny vplyv na prietok plynu alebo na určenie množstva odobratého plynu. Až samotnou neoprávnenou manipuláciou, teda neoprávneným zásahom do meradla, v dôsledku ktorého meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva množstvo odobratého plynu, vzniká škoda predstavujúca množstvo plynu, pretože ňou vnika rozdiel medzi skutočne spotrebovaným množstvom plynu a množstvom plynu, ktoré zaznamenalo meradlo, a práve tento rozdiel je škodou. Žalobkyňa v predmetnej veci neuniesla bremeno dôkazu, pretože nepreukázala, že na odbornom mieste žalovaného bol vykonaný neoprávnený zásah do meradla, v dôsledku neoprávneného zásahu odberateľa nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu, ale neuniesla ani bremeno tvrdenia, pretože v žalobe ani netvrdila, že k takémuto neoprávnenému zásahu vôbec malo na odbornom mieste žalovaného dôjsť.

9. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení CSP (zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku), účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „O.s.p.“), keďže podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a podľa ods. 2 vety prvej rovnakého ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 a § 356 CSP),

po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je dôvodné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na objektívnej zodpovednosti žalovaného za škodu v súvislosti s neoprávneným odberom plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE, keď mal za preukázané, porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii s určeným meradlom a splnenie všetkých predpokladov vzniku zodpovednosti. Škodu považoval za vyčíslenú podľa vyhlášky č. 449/2012 Z.z., ktorú žalobkyni priznal v celom rozsahu s tým, že spôsob a výška vyčíslenia neboli v zásade namietané.

Podľa § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

Podľa § 82 ods. 2 ZoE odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete.

Podľa § 82 ods. 3 ZoE ak nemožno vyčísliť skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l).

Podľa § 82 ods. 4 ZoE, ak ide o prvý neoprávnený odber plynu odberateľa plynu v domácnosti meraný meradlom umiestneným na verejne prístupnom mieste, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii podľa odseku 1 písm. d/, výška škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu sa určí ako cena neoprávnene odobratého množstva plynu určeného pomocou typového diagramu dodávky. Pre výpočet škody spôsobenej druhým a ďalším takým neoprávneným odberom plynu na tom istom odbernom mieste sa použije postup podľa odseku 3.

V prípade žaloby o náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu je povinnosťou súdu dôsledne vychádzať z toho, podľa akej skutkovej podstaty uvedenej v ustanovení § 82 ods. 1 ZoE si žalobkyňa uplatnila nárok na náhradu škody. V danej veci si žalobkyňa uplatnila nárok na náhradu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí z 22.3.2018 sp. zn. 3Obdo/51/2017 konštatoval, že podľa uvedeného zákonného ustanovenia je odberateľ plynu zodpovedný za neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bez ohľadu na zavinenie samotného odberateľa plynu. Zodpovednosť odberateľa plynu za neoprávnený odber plynu je objektívna a je daná vtedy, ak v rozhodnom období odoberal plyn, ktorý bol meraný meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Ak je v konaní preukázané, že odberateľ v rozhodnom období odoberal plyn meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii (t. j. dopustil sa neoprávneného odberu plynu), vznikla mu v súlade s § 82 ods. 2 ZoE povinnosť nahradiť dodávateľovi plynu vzniknutú škodu.

Ustanovenie § 82 ods. 1 písm. d/ ZoE a § 82 ods. 2 ZoE, upravujú osobitný prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu a sú špeciálnym ustanovením vo vzťahu k ustanoveniu § 420 O.z., upravujúcemu všeobecnú zodpovednosť fyzických a právnických osôb za škodu. Predpokladmi zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d/, v spojení s ustanovením § 82 ods. 2 ZoE, sú 1. porušenie právnej povinnosti, 2. existencia škody a 3. príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou. V tomto prípade ide o osobitný druh objektívnej zodpovednosti odberateľa, keď rozhodujúce v zmysle tohto ustanovenia je to, že odberateľ odoberá zemný plyn meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, ktorým protiprávnym konaním odberateľa skutočne vznikla škoda buď dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete, prevádzkovateľovi distribučnej siete, alebo prevádzkovateľovi zásobníka. V danom prípade nároku na náhradu škody preto nie je potrebné zisťovať zavinenie, nakoľko ide o objektívnu zodpovednosť odberateľa plynu, avšak musia byť preukázané všetky ostatné zložky zodpovednosti za škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu,

t. j. 1. protiprávny úkon spočívajúci v odoberaní plynu meradlom s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii, 2. vznik skutočnej škody na strane jednej z oprávnených osôb (dodávateľ plynu, prevádzkovateľ prepravnej siete a prevádzkovateľ distribučnej siete, alebo prevádzkovateľ zásobníka) a 3. existencia príčinnej súvislosti medzi neoprávneným odberom a vznikom tejto škody (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave z 27.6.2018 sp. zn. 9Co/87/2017, ods. 26).

11. V súvislosti s argumentom žalovaného v odvolaní, pokiaľ ide o vykonanie a hodnotenie dôkazu - znaleckého posudku, z ktorého súd vychádzal (pri základe nároku) a ktorý dôkaz žalovaný namietal už v konaní pred súdom prvej inštancie aj v rámci odvolania, odvolací súd uvádza nasledovné:

Súd vykonával dokazovanie listinami ešte za účinnosti O.s.p. (zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok), a to doručeníím príloh žaloby žalovanému (podľa § 129 ods. 1 O.s.p.: Dôkaz listinou sa vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak súd vo veci nenariaďuje pojednávanie alebo ak listina bola všetkým účastníkom doručená alebo ak listina alebo jej obsah nebola protistranou spochybnená.), niektoré z nich však boli žalovaným spochybnené (viď nižšie).

Súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania (§ 122 ods. 1 O.s.p. <.). Za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov. Pokiaľ nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd (§ 125 O.s.p. <.). Dôkaz listinou sa vykoná tak, že predseda senátu alebo samosudca na pojednávaní listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak súd vo veci nenariaďuje pojednávanie alebo ak listina bola všetkým účastníkom doručená alebo ak listina alebo jej obsah nebola protistranou spochybnená (§ 129 ods. 1 O.s.p.).

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý žalobe v plnom rozsahu vyhovel vyplýva, že ku skutkovým zisteniam, na ktorých založil svoje rozhodnutie, dospel na základe dokazovania. V prejednávanej veci sa na súde prvej inštancie uskutočnili tri pojednávania. Na prvom pojednávaní dňa 28.4.2016 (č.l. 59 a nasl.) bol vykonaný výsluch žalovaného a zo strany súdu prvej inštancie bolo postupované podľa § 118 ods. 2 O.s.p., súd uviedol, že nebol preukázaný vznik škody, sporná je aktívna legitímácia žalobkyne, vykonané budú dôkazy: výsluch znalca, vyžiadanie faktúr od SPP Bratislava za dodávku plynu a ďalšie dôkazy podľa návrhov účastníkov. Na druhom pojednávaní dňa 30.6.2016 (č.l. 96 a nasl.) bol vykonaný výsluch znalca Ing. Leška. Na treťom pojednávaní 25.10.2016 (č.l. 224 a nasl.) bol vykonaný dôkaz listinou Prezídia PZ Úrad hraničnej a cudzineckej polície - Podanie správy o stave konania v ČVS:UHCP-58/NJ-S-2012 z 28.6.2016 (č.l. 98). Na štvrtom pojednávaní 26.1.2017 súd prvej inštancie určil, že medzi stranami sú sporné: vznik škody, legitímácia žalobkyne, nesporné sú: umiestnenie plynomeru v dome žalovaného. V rámci predbežného právneho posúdenia uviedol, že aktívna legitímácia vyplýva z § 82 ods. 2 ZoE, je daná objektívna zodpovednosť za škodu, zabezpečenie meradla bolo porušené. Súd uviedol, že sa stotožnil so závermi znalca, nejedná sa o spotrebiteľskú zmluvu, že vykoná dôkaz: pracovník žalobcu. Oboznámil faktúry na č.l. 141-144 a konštatoval, že „konania za prítomných zástupcov a to vo veciach 16C 453/2015, 16C 418/2015 a 16C 463/2015 bol vypočutý pracovník žalobcu dr. M. a tieto výsluch nepovažuje súd za hospodárne opakovať, k veciam, ku ktorým sa vyjadril, keďže zástupcovia boli pri výsluchu prítomní a boli s výpoveďami oboznámení“. Na tomto pojednávaní bolo vyhlásené dokazovanie za skončené a bol vyhlásený napadnutý rozsudok. Obsah zápisníc z týchto pojednávanií nesvedčí o tom, že by súd prvej inštancie riadne vykonal dokazovanie všetkými listinami a znaleckým posudkom (spochybnenými žalovaným), na ktoré sa v odôvodnení svojho rozsudku odvoláva.

Dôkaz nevykonaný alebo dôkaz vykonaný v rozpore so zákonom, nemôže byť predmetom hodnotenia dôkazov.

Podľa Z IV, s. 25: pri vykonávaní dôkazov sa musia rešpektovať ustanovenia občianskeho súdneho konania, najmä ustanovenia § 122 ods. 2 a § 123 OSP, pretože pri rozhodovaní možno prihliadnuť len na tie dôkazy, ktoré boli riadne vykonané, a len takéto dôkazy možno hodnotiť v zmysle ustanovenia § 132 OSP.

Vykonávanie dôkazov na pojednávaní je vyjadrením zásady priamosti občianskeho súdneho konania a výnimky sú možné len v prípadoch, keď sú splnené podmienky pre vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania, alebo ak listina bola všetkým účastníkom/stranám doručená alebo ak listina alebo jej obsah nebola protistranou spochybnená. O takýto prípad ale v prejednávanej veci nešlo. Zo spisu vyplýva, že spolu s platobným rozkazom sa žalovanému doručovali aj prílohy žaloby (viď doručenkú pri č.l. 22, žalovaný listiny prevzal 10.12.2015), viaceré listinné dôkazy tvoriace prílohy žaloby, na ktoré sa súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku odvoláva (napr. znalecký posudok, faktúru č.

9000180865) však boli spochybnené žalovaným už v odpore z 22.12.2015 (č.l. 24), neskôr aj na pojednávaní 28.4.2016 a v jeho podaní z 21.6.2016 (č.l. 63 a nasl.) a jeho následných podaniach, napriek tomu zo zápisníc o pojednávaní nevyplýva, že by tieto dôkazy boli vykonané na pojednávaní. Ani následné listinné dôkazy nachádzajúce sa v spise (napr. prílohy podania žalobkyne z 8.3.2016 - výpis zo zoznamu zadržaného orgánmi činnými v trestnom konaní, fotodokumentácia falšovateľského náčinia a falošné raznice, fotodokumentácia, tiež prílohy jej podania z 20.9.2016 na č.l. 163 a nasl. - zápisnica z pojednávania z 19.9.2016 vo veci OS Trnava sp. zn. 19C/412/2015 na č.l. 204-211), predložené v konaní žalobkyňou, neboli žalovanému doručované (podľa doručeník pri č.l. 51 a č.l. 162 boli žalovanému doručované len podania z 8.3.2016 a z 20.9.2016 bez príloh), rovnako listinné dôkazy pripojené ako prílohy k podaniu žalovaného z 21.6.2016 na č.l. 63 a nasl. a k jeho podaniu z 25.8.2016 na č.l. 149 a nasl. (zmluva uzavretá medzi žalobcom a dodávateľom plynu, vyúčtovacie faktúry, opravná faktúra, doklady o platbách, 2 uznesenia polície) neboli žalobkyni doručované (podľa doručeník pri č.l. 91 a č.l. 160 boli doručované len podania bez príloh), taktiež listiny pripojené zrejme súdom na č.l. 231- 243 - Zápisnice o pojednávaní na OS Trnava z 19.1.2017 sp. zn. 16C/463/2015, z 11.10.2016 sp. zn. 16C/418/2015, z 29.11.2016 sp. zn. 16C/453/2015, neboli stranám doručené, a na pojednávaní neboli tieto dôkazy vôbec vykonané (konštatovanie na pojednávaní 26.1.2017 o výsluchu pracovníka žalobkyne v takýchto konaniach, ktorý súd nepovažoval za hospodárne opakovať v predmetnej veci, nemožno považovať za riadne vykonanie dôkazov), hoci na ne súd prvej inštancie pri odôvodňovaní svojho rozhodnutia poukazuje.

Uvedený postup neumožňuje ani právna úprava CSP (účinného od 1.7.2016) v § 204-§209.

Súd prvej inštancie nerešpektoval spôsob, ktorý zákon v rozhodnom období predpisoval pre vykonávanie listinných dôkazov, znaleckých posudkov (§ 122 ods. 1 a § 129 ods. 1 O.s.p. <., od 1.7.2016 § 204 - § 209 CSP), zaťažil svoje konanie vadou (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26.3.2012 sp. zn. 1MCdo/6/2010).

Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze z 19.12.2001 sp. zn. I. ÚS 49/01 uvádza, že zásadu priamosti a ústnosti vykonávania dôkazov ako jednu zo základných zásad občianskeho súdneho konania zaručuje nielen ústava (čl. 48 ods. 2), ale aj dohovor (čl. 6 ods. 1). V širšom chápaní je totiž táto zásada súčasťou práva účastníkov konania na spravodlivé prejednanie veci týkajúcej sa ich občianskych práv a záväzkov a zároveň špecifickým vyjadrením zásady kontradiktórnosti sporového konania.

12. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 389 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo účastníka konania (strany sporu) na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu. Požiadavky na právnu argumentáciu vyplývajú aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a smerujú k tomu, aby výsledok rozhodovacej činnosti súdov bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby účastník konania (strana) nemusel hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov. Súdy musia pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí potom vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, aby jeho závery boli zrozumiteľné,

spravodlivé a presvedčivé. Súdny prítom musia súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov strán (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Za arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok súdu, ktorý svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28.2.2006, sp. zn. I. ÚS 154/2005). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Georgiadis v. Grécko, z roku 1997), pričom stačí, aby súd reagoval na argumenty, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho konania považované za rozhodujúce (napr. rozhodnutie Ruiz Torija v. Španielsko, rozsudok z roku 1994, Kraska v. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, seria A č. 254-B, s. 49).

Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijalo stanovisko (Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov č. 1/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania, avšak výnimočne, ak písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (odňatie možnosti konať pred súdom).

Odvolačný súd po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie s poukazom na námietky odvolateľa dospel k záveru, že rozsudok je arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený, nakoľko z jeho odôvodnenia nemožno jednoznačne vyvodiť, z čoho súd vychádzal keď priznal žalobkyni ňou požadovanú náhradu škody, pričom konštatoval, že výška a spôsob jej vyčíslenia neboli v zásade v konaní namietané (s. 10, ods. 16 rozsudku), nie je zrejmé, z čoho súd uvedené vyvodil, pretože žalovaný spochybňoval jednak škodu ako takú (jej vznik, existenciu) a rovnako aj jej výšku, čo vyplýva okrem iného aj zo zápisnice z pojednávania 28.4.2016 (č. I. 59 rub) a z jeho písomných podaní. Uvedené nedostatky odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie mali za následok, že rozhodnutie nespĺňalo požiadavky obsiahnuté v ustanovení v § 220 CSP.

Vyššie uvedené procesné pochybenia sú závažné, v ich dôsledku došlo k porušeniu práva strán sporu na spravodlivý proces a zároveň k odňatiu možnosti konať pred súdom, písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Z dôvodu, že rozhodnutiu súdu prvej inštancie chýba náležitá argumentácia vo vzťahu k výške škody chýbal argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať.

Uvedeným procesným postupom a rozsudkom súd prvej inštancie znemožnil najmä odvolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom tento nedostatok nebolo možné napraviť pred odvolacím súdom, a preto odvolaciu súdu nezostalo nič iné, len v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť, vrátane závislého výroku o trovách konania strán, a podľa § 391 ods. 1 CSP vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd sa ďalšími námietkami uvádzanými žalovaným v odvolaní nezaoberal, keďže neboli spôsobilé ovplyvniť jeho rozhodnutie.

13. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 391 ods. 2 CSP viazaný, opätovne vec prejednať, v potrebnom rozsahu vykonať dokazovanie (teraz už výlučne podľa príslušných ustanovení CSP o vykonávaní dôkazov), výsledky celého konania zhodnotiť a až potom o veci rozhodnúť, pričom je potrebné náležite sa vysporiadať s relevantnou právnou i skutkovou argumentáciou strán sporu a nové rozhodnutie náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 a 3 CSP odôvodniť.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti uzneseniu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 a § 357 písm. m/ CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. a), c), d) a h) CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie je dôvodné zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V rámci úpravy trov konania podľa CSP už trovy konania neznáša štát, preto nová právna úprava nepozná ani inštitút náhrady trov konania štátu. Otázku kto znáša trovy dôkazov je potrebné posudzovať

v kontexte ust. § 253 a § 262 CSP. V zásade prichádzajú do úvahy 2 riešenia: Trovy dôkazu znáša strana prostredníctvom preddavkovej povinnosti - v takom prípade rozhoduje súd o priznaní svedočného a znalečného podľa § 258 CSP, t.j. iba v prípade, že sú trovy dôkazu kryté preddavkom. Druhým riešením (v prípade absencie preddavku) je priznanie týchto trov podľa ust. § 262 CSP tým spôsobom, že súd uloží strane aby tieto trovy nahradila oprávnenej osobe (svedkovi, znalcovi a pod.). V prípade, že trovy daného dôkazu nie sú kryté preddavkom, aplikuje sa na rozhodovanie o týchto trovách ust. § 262 CSP, čo znamená, že súd o nich rozhoduje v rámci rozhodovania o náhrade trov konania v štádiu, v ktorom sa konanie končí. V oboch prípadoch rozhoduje súd formou uznesenia, pričom odvolanie je prípustné len proti uzneseniu, ktorým sa rozhodlo o nároku na náhradu trov konania (§ 357 písm. m/ CSP). V prípade nevyužitia možnosti súdu realizovať preddavkovanie dôkazu sú nároky oprávnených osôb (svedkov a pod.) uspokojované prostredníctvom rozhodovania o náhrade trov konania (§ 262 CSP).

Napadnutým uznesením rozhodol súd prvej inštancie (reprezentovaný sudcom) jednak o nároku na náhradu trov - výdavkov štátu ale zároveň i o jej výške. Vzhľadom k tomu, že takéto rozhodnutie vydal sudca, je proti nemu v zmysle § 357 písm. m/ CSP prípustné odvolanie a vzhľadom na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie vo veci samej odvolací súd podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil i napadnuté uznesenie, pretože o nároku na náhradu trov - výdavkov štátu malo byť rozhodnuté v konečnom rozhodnutí vo veci samej podľa § 262 CSP, čo sa nestalo, týmto uznesením odvolacieho súdu prišlo aj k zrušeniu rozhodnutia vo veci samej vrátane výroku o náhrade trov prvoinštančného konania a k vráteniu veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom v novom konečnom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o nároku na náhradu trov konania vrátane nároku na náhradu trov - výdavkov štátu.

15. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci. V novom rozhodnutí rozhodne preto súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania.

16. Toto uznesenie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)